

ZEEHELDEN EREN IN KIJKDUIN

Hart voor Den Haag
Richard de Mos

Inleiding

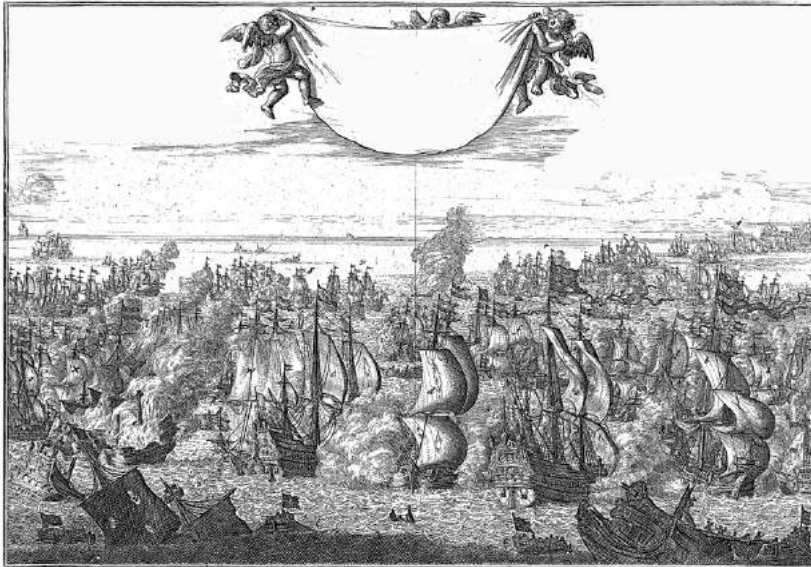
Van 8 augustus tot en met 10 augustus 1653 vond tijdens de Eerste Engels-Nederlandse Oorlog voor de kust van Zuid-Holland een zeeslag plaats tussen de Engelse vloot en de vloot van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Deze staat bekend als de Slag bij Ter Heijde. Deze, voor de Republiek zeer belangrijke, zeeslag was vanaf de kust van Kijkduin goed te zien. Omdat Hart voor Den Haag vindt dat we best wat trotser mogen zijn op ons gemeenschappelijke verleden, op wie wij zijn en waar we vandaan komen, presenteren wij u, ter nagedachtenis aan dat verleden, het initiatiefvoorstel 'Zeehelden eren in Kijkduin'.

Richard de Mos
Hart voor Den Haag

Inhoud

Achtergrond Slag bij Ter Heijde	Pagina 4
Doel initiatiefvoorstel	Pagina 5
Rol nieuw hotel	Pagina 6
Informatieborden, klein museum	Pagina 6
Standbeeld en/of gevelstenen	Pagina 7
Tegengas bij drammerig wokisme	Pagina 7
Raadsbesluit	Pagina 8

Achtergrond Slag bij Ter Heijde

Zeeslagschepen bij Kijkduin 1

Van 8 augustus tot en met 10 augustus 1653 vond tijdens de Eerste Engels-Nederlandse Oorlog voor de kust van Zuid-Holland een zeeslag plaats tussen de Engelse vloot en de vloot van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden.

Deze staat bekend als de Slag bij Ter Heijde. In deze strijd leden de Nederlanders een groot verlies: luitenant-admiraal Maarten Tromp werd in de borst geraakt door een musketkogel van een vijandelijke scherpschutter en stierf. De strijd ging echter gewoon door en de admiraalsvlag bleef op aanraden van Michiel de Ruyter, en door toedoen van Egbert Bartolomeusz Kortenaer – Tromps vlagkapitein – waaien op Tromps vlaggenschip de Brederode, zodat de dood van Tromp niet bekend werd bij de rest van de vloot om het moreel hoog te houden.

Na twee ernstige nederlagen, de Driedaagse Zeeslag en de Zeeslag bij Nieuwpoort, werden de havens van de Republiek vanaf juni 1653 geblokkeerd door een Engelse vloot van omstreeks 120 schepen onder generaal-ter-zee George Monck. Om te voorkomen dat de economie volledig zou ineenstorten, mobiliseerden de Nederlanders ieder beschikbaar schip om die blokkade te breken. Begin augustus lukte het Tromp om met ongeveer zeventig schepen de Maas uit te varen; dit lokte de Britten naar het zuiden, zodat ook het eskader van Witte de With bij Texel kon uitbreken. Beide Nederlandse vloten wisten zich te verenigen voor het tot een slag kwam. De Nederlanders hadden toen vijf eskaders; die drie andere stonden onder bevel van viceadmiraal Johan Evertsen, waarnemend viceadmiraal Pieter Florisse en commandeur Michiel de Ruyter.

Na enkele hevige gevechten waren aan beide kanten de vloten dusdanig toegenomen en uiteengedreven, dat ze eerst op verhaal moesten komen en zich opnieuw formeren. Hoewel de slag een tactische nederlaag was voor de Republiek, was de schade aan de Britse kant eveneens aanzienlijk, zodat de blokkade moest worden opgeheven. Daarom claimde men in de Republiek terecht een strategische overwinning. De Engelse blokkade was immers opgeheven.

Doel initiatiefvoorstel

Beeld van Michiel de Ruyter 1

Hart voor Den Haag vindt dat we best trots mogen zijn op wie we zijn en waar we vandaan komen. Trots op de vele goede dingen uit het verleden en op de mythische figuren uit onze geschiedenis. Hierbij noemt Hart voor Den Haag de zeehelden Maarten Harpertszoon Tromp en Michiel de Ruyter, die beiden de bijnaam 'Bestevaer' kregen. Om hen te eren past het om deze zeehelden, die vochten voor onze vrijheid, een podium te geven in badplaats Kijkduin, de plaats vanaf waar in 1653 de slag om de Eerste Engels-Nederlandse Oorlog goed te zien was en waarbij Tromp het leven liet voor de Republiek der Verenigde Nederlanden. Nu de verbouwing van Kijkduin bijna gereed is, past het om het Deltaplein te vernoemen naar De Ruyter (het Michiel de Ruyterplein) en de aangrenzende Hoek van Hollandlaan naar Tromp (de Trompboulevard). In het Zeeheldenkwartier is er al een De Ruyterstraat en een Trompstraat, maar juist Kijkduin is een uitermate geschikte plek om de zeehelden te eren omdat, zoals eerder vermeld, vanaf Kijkduin de slag bij Ter Heijde in 1653 goed te volgen was. Bij de zeeslag bij Ter Heijde

verloor de Republiek der Verenigde Nederlanden met het overlijden van Tromp iemand die de grootste tactische overwinning uit de geschiedenis van de Nederlandse marine heeft behaald.

Zijn overwinning bij Duins in 1639 op de tweede Spaanse Armada was één der belangrijkste wapenfeiten uit de zeegechiedenis en bovendien een beslissende overwinning op de Spaanse oorlogsvloot. Tromp was bovendien een inwoner van onze stad. Hij trouwde ooit in de Grote Kerk en woonde aan het Korte Voorhout. Hart voor Den Haag vindt dat we juist wat meer stadstrots moeten hebben en dat we helden moeten eren. Voor De Ruyter was de slag bij Ter Heijde zijn eerste grote slag. Hij was toen commandeur van één van de vijf Nederlandse vlooteskaders en nam de leiding na de dood van Tromp over. Later werd De Ruyter beschouwd als de grootste admiraal van zijn tijd, met als hoogtepunt de Tocht naar Chatham die in 1667 leidde tot een voor Nederland gunstige vrede met de Engelsen.

Informatieborden, klein museum

Plaatsnaamboord op Kijkduin 1

Met het initiatiefvoorstel 'Zeehelden eren in Kijkduin' pleit Hart voor Den Haag, naast de straatnamen, ook voor informatieborden op de boulevard die met mooie prenten informatie verschaffen over zowel de zeeslag als de zeehelden. De informatieborden kunnen voorbijgangers meer vertellen over de zeeslag en kunnen daarmee sterk bijdragen aan de beleving van Kijkduin, zeker als er ook een klein museum bij komt. Net als in andere landen zouden historische zee- en veldslagen veel meer aandacht moeten krijgen dan nu het geval is. Naast de informatieborden,

zouden her en der in Kijkduin ook stoeptegels kunnen worden gelegd die verwijzen naar de roemruchte zeeslag voor onze kust.

Rol nieuw hotel

Strand van Kijkduin 1

Het NH Atlantic Hotel gaat volgend jaar tegen de vlakte. Daar komen een nieuw hotel en 145 woningen voor in de plaats. Ook moet een oppervlakte van 2200 vierkante meter worden gebruikt voor voorzieningen, zoals een congresruimte en wellness. Dat vindt Hart voor Den Haag natuurlijk geweldige ontwikkelingen, maar met de sloopkogel gaan ook de afbeeldingen van de zeeslag van Ter Heijde, die nu in één der zalen van het NH Atlantic Hotel te bewonderen zijn, verloren. Hoe mooi zou het zijn als in het nieuwe

complex, als eerbetoon en als toeristentrekker, een mini-museum over de zeeslag komt? Het museum moet een event worden waar de zeeslag wordt uitgebeeld. Als voorbeeld kan het herdenkingscentrum in Waterloo dienen. Hier vond in 1815 de veldslag plaats waar Napoleon definitief werd verslagen. In Kijkduin moet de zeeslag worden herbeleefd aan de hand van uniformen, historische voorwerpen en unieke 3D-films. In Waterloo hangt een gigantisch doek (Het Panaroma) over de veldslag aldaar. Waarom zulks voor de zeeslag niet in Kijkduin? Het zal Kijkduin als vierseizoenen badplaats verder op de kaart zetten.

Standbeeld en/of gevelstenen

Gevelafbeelding van admiraal Tromp 1

Hart voor Den Haag wil ook uitgezocht hebben over op Kijkduin ruimte is voor twee standbeelden of tenminste een uithangbord of gevelsteen waar de beide vlootvoogden worden vereeuwigd. Hiernaar dient zowel een locatieonderzoek gedaan te worden als een kostenraming te worden gemaakt.

Tegengas bij drammerig wokisme

Het Mauritshuis 1

Hart voor Den Haag ergert zich groen en geel aan het steeds verder oprukkende wokisme, de discussie over Nederlandse historische figuren en de vraag of die 'fout' zijn geweest. Wij verwijzen daarbij onder meer naar de in 2017 verwijderde buste van Johan Maurits in het Mauritshuis in Den Haag, malle actiegroepen die eisen dat Den Haag zijn 'koloniale' straatnamen verandert en het besmeuren van het Indiëmonument en het

standbeeld van Johan van de Oldenbarnevelt in 2020. Deze op handen zijnde beeldenstorm is de waanzin ten top. De 'cancelcultuur' is de cultuur van het uitwissen van het verleden. Een ideologische dwangmatige visie volgens welke het Westen geen universele waarden heeft om aan de wereld voor te stellen, maar alleen misdaden om voor zijn verleden te boeten. Dat veel gebeurtenissen, opvattingen en praktijken uit het verleden nu niet meer wenselijk zijn, of zelfs verwerpelijk zijn geworden, verandert niets aan het feit dat ze wel zijn gebeurd. Het is veel beter daarover te leren en context aan te brengen, dan ze uit zelfdestructie te veranderen of te verwijderen.

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Den Haag, gelezen het initiatiefvoorstel 'Zeehelden eren in Kijkduin van het raadslid Richard de Mos, besluit:

1. Het Deltaplein als straatnaam te veranderen in het Michiel de Ruyterplein;
2. De Hoek van Hollandlaan als straatnaam te veranderen in de Trompboulevard;
3. Zorg te dragen voor informatieborden op de boulevard van Kijkduin die met mooie prenten informatie verschaffen over zowel de zeeslag als de zeehelden;
4. Zorg te dragen dat naast de informatieborden her en der in Kijkduin ook stoeptegels worden gelegd die verwijzen naar de roemruchte zeeslag voor onze kust;
5. In overleg met de ontwikkelaars/eigenaars van het nog te bouwen nieuwe hotelcomplex, te onderzoeken om als eerbetoon en als toeristentrekker, een mini-museum te realiseren met informatie over de zeeslag voor de kust van Ter Heijde/Kijkduin en over de zeehelden die daarbij een rol hadden;
6. Te onderzoeken of er op Kijkduin ruimte is voor twee standbeelden of tenminste een uithangbord of gevelsteen waar de beide vlootvoogden worden vereeuwigd (hierbij graag een locatieonderzoek en een kostenraming)

De financiering van dit initiatiefvoorstel moet binnen bestaande portefeuilles gevonden. Over de financiering van het mini-museum moet de raad, na onderzoek en overleg met de ontwikkelaars/eigenaren van het nieuwe hotelcomplex, worden geïnformeerd, zodat daar later besluitvorming over kan plaatsvinden.